

Deze oproep komt voort uit een expertbijeenkomst die de Liga voor de Rechten van de Mens samen met jongeren die de jeugdzorg kennen op 21 mei 2026 organiseerde. 25 deelnemers uit de sectoren beleid, wetenschap, klachten&toezicht, ngo's, ombudswerk en ervaringsdeskundigen bespraken wat er is gebeurd met de aanbevelingen uit het rapport *Eenzaam Gesloten* uit 2024. De bijeenkomst vond plaats in vervolg op de uitreiking in 2024 aan Jason Bhugwandass, de opsteller van het rapport, van de jaarlijkse mensenrechtenonderscheiding van de Liga, de Clara Meijer-Wichmann Penning

---

1. Erken de noodsituatie waarin de jeugdzorg verkeert en neem drastische bestuurlijke stappen

Het kunnen doorschuiven van verantwoordelijkheden binnen het gedecentraliseerde en op financiële sturing en beheersing gebaseerde jeugdzorg-systeem leidt tot grootschalige schendingen van het Kinderrechtenverdrag. Dit mag niet langer geaccepteerd worden.

Neem als Nederlandse staat (overheid en politiek) dringend de regie in eigen hand en neem effectief de leiding in het bieden van bescherming en passende (hoog)specialistische zorg, in het bijzonder aan kwetsbare kinderen en jongeren die niet thuis kunnen opgroeien.

Zet het belang van het kind voorop en laat kinderen en jongeren betekenisvol meedenken en meepraten over maatregelen die hen raken.

2. Maak een eind aan geweld en andere misstanden in de jeugdzorg

Geweld binnen de jeugdzorg is onacceptabel. Neem strenge maatregelen zolang er nog sprake is van geweld: maatregelen op het niveau van medewerkers, bestuur en organisatie.

Zorg voor werkende klachten- en tuchtrechtregelingen, krachtig toezicht en strenge handhaving. Sluit de instelling als geconstateerd geweld niet per direct wordt gestopt. Heb een alternatief.

Stop het wetgevingstraject gericht op het toestaan van gedwongen opsluiting in open jeugdzorg-instellingen. Het is een stap achteruit die het gebruik van geweld normaliseert.

3. Ontwikkel een normatief kader voor de jeugdhulp

Leg bindend vast dat liefdevolle, relationele zorg en handelen vanuit het belang van het kind de onderliggende waarden van het jeugdzorgstelsel zijn en daarmee van iedereen die er werkt.

Stel duidelijke kwaliteitseisen aan de geboden zorg en de mensen die er werken; organiseer de randvoorwaarden voor professionals om hun werk conform de kwaliteitseisen uit te voeren.

Toets vooraf of een instelling aan het normatief kader voldoet, controleer bij de instelling of dat in de tijd zo blijft en handhaaf de gestelde eisen bij overtredingen.

Stop opnames in instellingen die geen bewezen passende behandeling bieden aan kinderen en jongeren voor wie uithuisplaatsing noodzakelijk was vanwege hun situatie. Realiseer met spoed alternatieven die wel aansluiten.

4. Maak oprechte excuses en verzeker passende nazorg

Erken dat er ernstige lichamelijke en psychische schade is en wordt toegebracht aan kinderen en jongeren die onder verantwoordelijkheid van de staat in een jeugdzorginstelling zijn geplaatst.

Bied daarvoor oprechte excuses aan, zowel collectief als individueel. Organiseer op maat gesneden ondersteuning en traumazorg voor de getroffen kinderen en jongeren. Ook indien deze levenslang moeten worden geboden. Erkenning zonder duurzame ondersteuning blijft leeg.